

Hyperión Országos Tanulmányi Verseny a görög-római kultúráról
3. kategória: Fordítási verseny – Aenigmata Latina
Javítási útmutató

1) Fordítás

A szöveg 23 szakaszból áll. Minden szakasz legfeljebb **3 pontot** ér, tehát a szöveg összesen **69 pontot**. Egy szakaszra

3 pont jár, ha a fordítása kifogástalan (természetesen szinonimák és a megoldásban megadottól eltérő, de egyenértékű szerkezetek nem csökkentik a pontszámot).

2 pont jár, ha kisebb hiba van benne (pl. nem szerencsés jelentést választott, egyes és többes számot keverte, kihagyott egy szót, stb.), de értelmes a fordítás, és beleilleszkedik a szövegösszefüggésbe.

1 pont jár, ha a fordítás hibás (nem értelmes, nem illeszkedik a szövegösszefüggésbe), de van benne egy értékelhető elem. Pl. a mondat egyik elemét (egy jelzős szerkezetet/határozót/állítmányt) jól fordította, vagy a nyelvtani szerkezetet felismerte, de rosszul szótárazott.

0 pont jár, ha kihagyta, vagy teljesen rosszul fordította, vagy teljesen magyartalanul (érthetetlenül) fogalmazott.

1. Procus fuit mihi fluvius Achelous – *Az Akhelóosz folyó volt a kérőm (más szórend is jó) / Feleségül akart venni (engem) az Akhelóosz folyó*
2. sed venit inclutus Iovis Alcmenaëque filius – *de eljött Iuppiter/Zeusz és Alkméné híres fia*
3. et certamine magno Acheloum vicit – *és nagy küzdelemben legyőzte Akhelóoszt*
4. et me liberavit – *és megszabadított engem*
5. Coniunx ei facta sum – *A felesége lettem / Feleségül adtak hozzá*
6. et cum eo domum ivi – *és vele együtt mentem haza / és együtt mentünk haza*
7. Ubi Euenus flumen superare voluimus – *Amikor az Euénosz folyón át akartunk kelni*
8. portitor Nessus centaur nos adiuvit – *Nesszosz kentaur, a(ki ott volt) révész, segített nekünk*
9. et me trans flumen traiecit – *és átvitt engem a folyón*
10. Sed media in via violare me coepit – *De átkelés közben / az út közepén erőszakoskodni kezdett velem*
11. ego exclamavi – *én felkiáltottam*
12. Hercules autem statim conversus – *Héraklész pedig nyomban megfordult / megfordulva*
13. sagittam immisit in pectus ferae – *(és) nyilat lőtt a vadállat szívébe / mellkasába*
14. Centaur moriens dixit mihi – *A kentaur, miközben haldoklott, ezt mondta nekem*
15. Sume lebetes sanguinem meum – *Fogd fel egy edénybe a véretem*
16. Mirum venenum est – *Csodálatos varázsszer ez*
17. si id Herculi das – *ha Héraklésznek adod / adsz belőle Héraklésznek*
18. nullam ille alteram mulierem unquam amabit praeter te – *soha egyetlen másik nőt sem fog szeretni rajtad kívül*
19. Nunc Hercules e bello domum venit – *Héraklész most háborúból tér haza*
20. captivamque feminam secum fert – *és egy rabnőt hoz magával*
21. quam coniugem novam facere vult – *akit új feleségévé akar tenni*
22. Ecce sanguine Nessi tunicam tinguo – *Íme átítatok Nesszosz vérével egy inget*
23. et marito meo mitto – *és elküldöm a férjemnek*

A fordításban mindegyik név bármelyik helyes alakja és átírása elfogadható (pl. Hercules / Herkules / Héraklész / Héraklés).

2) **A mesélő neve:** *Déianeira*. **1 pontot** ér.

3) **A mozaik alakjai:**

A: *Héraklész*

B: *Nesszosz*

C: *Déianeira*

D: *Euénosz folyó*

Minden helyes azonosítás 1-1 pontot ér. Mivel a feladat három alak azonosítását kérte, ezért erre a feladatra legfeljebb **3 pontot** lehet adni. (Akkor is, ha a versenyző mind a négy alakot helyesen azonosította.)

4) **A történet befejezése**

Legfontosabb eleme: *Nesszosz vére valójában mérge volt; az ing Héraklészt égetni kezdte, de nem tudta magáról letépni.*

Ennek az információnak szerepelnie kell a válaszban. Erre az elemre (természetesen más megfogalmazásban is) **1 pont** jár.

További lehetséges elemek:

- *Kérésére máglyát raktak neki az Oita hegyén, amelyen eléggé halhatatlanná vált.*

- *Az Olümposzon Zeusz és Héra fogadta, feleségül adták hozzá Hébét.*

- *Déianeira öngyilkos lett.*

Egyéb részletek is értékelhetők (pl. hogy Héraklész korábban erről jóslatot kapott, stb.).

Egy további elemre jár még **1 pont**. Bármelyik történetelem elfogadható; nem kell, hogy a versenyző összefüggően mesélje el a történetet.

Erre a feladatra tehát összesen **2 pont** adható.

A forduló összpontszáma:

1. feladat	69 pont
2. feladat	1 pont
3. feladat	3 pont
4. feladat	2 pont
Összesen	75 pont